

: Posamezna številka 6 vinarjev :

"JUTRO" izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 10. dopoldne. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.20, z dostavljanjem na dom K 1.50; s pošto celoletno K 20.—, polletno K 10.—, četrtletno K 5.—, mesečno K 1.70. Za inozemstvo celoletno K 30.—.

Telefon številka 303.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnistvo je v Frankovskem ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnistvu. Neprilagojena pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vsta 15 v. omenice, poslana in zahvale vsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 303.

Kaj bo s prazniki?

S precej čudnim presenečenjem je svet zadnji čas čital o novem papeževem motu proprio, v katerem se določa, da naj se nekateri prazniki (Sv. Jožef, Rešnje Telo, i. dr.) obhajajo nedeljo po prazniku. Čudil se je temu vsak tembolj, ker bi bili klerikali gotovo napadli vsakega z brezvercem in svobodnimislecem, ako bi si bil kdo upal delati za to, da se prazniki odpravijo. Zdaj pa jih hoče odpraviti sam papež, oni papež, ki je zadnje čase tako nastopal proti vsakemu modernemu gibanju in proti vsem najvažnejšim izpremembam v katoliški cerkvi. Pod geslom "vse prenoviti v Kristusu" je sedanjí papež izdal mnogo strogih odredb za duhovščino in vernike, ki so pa bile med seboj in pogosto tudi s preteklostjo v nesoglasju. Mnoge odredbe tudi duhovščini niso bile po volji n. pr. niso bili pri nas duhovniki zadovoljni, ko je papež prepovedal, da se ne smejo pečati z denarjem in kupčijo; župniki niso bili zadovoljni, ko je papež dal škofom pravico, da smejo odstaviti župnike z njihovih far. Toda pri duhovščini se mora nižji brezpopojno pokoriti višjemu in papeževe odredbe so se morale izpolniti.

Sedaj pa so prišli na vrsto prazniki. Kristus res ni ustanovil nobenih praznikov. Nastali so tekoma časa. Prvotno so kristjani praznovali soboto, kakor židje, pozneje so začeli slaviti nedeljo. Tekom let pa so nastali prazniki tudi med tednom; teh praznikov je nastalo v dobi protireformacije toliko, da ljudje niso prišli do dela. Zato je bilo za časa cesarja Jožefa II. mnogo praznikov odpravljenih in so se izpremenili v sopraznike. Vprašanje pride sedaj, zakaj je papež te praznike preložil na nedeljo?

Reklo se bo, da so med temi prazniki večinoma taki, ki se ne slave povsod (pri nas je sv. Jožef praznik, drugod ne, na Češkem je praznik sv. Václav, drugod ne itd.) Vendar so med prazniki, ki jih misli papež tudi taki, ki se povsod obhajajo (Rešnje Telo in dr.)

Nekateri pravijo, da gre s tem papež, na roko kapitalistom, ki so nejevoljni, da morajo o praznikih plačevati ljudem plačo, tudi ako ne delajo. Toda samo to menda papeža ni vodilo, pri njegovi zadnji odredbi. Kaj bi ga moglo še voditi? Komu bi odredba koristila? duhovščini? ali ljudstvu?

Papež pravi, da se poslužuje stare pravice svete stolice, da z ozirom na moderne razmere, visoko razvito trgovino in industrijo, zaslužek delavskih slojev, izpremeni kanonične določbe glede praznikov v zmislu premnogih prošelj, ki so se v tem oziru stavile na sveto stolico. Cerkvena zapoved poslušati mašo in vzdržati se vsakega hlapčevskega dela velja odslej za sledeče praznike: 1. Vse nedelje, Božič, Novo leto, Sveti Trije Kralji, Vnebohod, Brezmadežno spočetje, Vnebohod Marije, Sv. Peter in Pavel in Vsi svetniki. Dvojni prazniki vsi odpadejo. — 2. Sv. Jožef in Janez Krstnik se bosta

praznovala prvo nedeljo za tem (19. marca), drugi pa nedeljo pred praznikom apostolov Sv. Petra in Pavla. Praznik Sv. Rešnjega Telesa se bo praznoval v nedeljo po sv. Trojici.

Tako je hotel praznike izpremeniti papež kakor se sliši, te določbe pri nas ne bodo veljale in da bo država pustila vse pri starem. Iz previdnosti je papež dal škofom pravico, da določajo v posameznih slučajih.

Z narodno gospodarskega stališča bi bilo odobravati, da bi bilo manj praznikov toda — morebiti je to navada ali pa potreba — da si tuintam nekoliko odpodije in se razveselimo. Zato bi menda ne bil z odpravo praznikov nihče posebno zadovoljen.

Ljudstvo ima rado praznike, ker se odpodije. Res smo navajeni delati šest dni in sedmi dan počivati, toda če pride tuintam kak praznik med tednom za nameček, nima nihče nič proti temu.

Enako je z meščanstvom in posebno z uradnistvom in delavstvom. Večina meščanstva in delavstva ne praznuje praznikov po cerkveni, ne gre v cerkev, ampak si privoščijo počitka zunaj v prosti prirodi. Zato bi bili ti krogi s to izpremembo malo zadovoljni. Zanimivo pa je na vsak način, da je papež za to, da se število praznikov zmanjša.

Brezpravnost v občinah.

(Iz gorjanske občine)

Dan za dnevom se postruje političen boj v naši deželi. V zadnjo gorsko vas so zanesli rimski hlapci prepire in sovraštva. Brat se ogiba brata, da, celo rodni očetje so začeli sovražiti svoje sinove, pobožne matere pa molijo v božjih hramih za "izgubljene otroke", ker si ne vedo drugače pomagati.

Prej mirna sela so se izpremenila v bojna polja, kjer vladajo prepri, sovraštva, hinavščina, da, celo poboji in to vse samo radi razlike političnih naziranj.

Kako pa je prišlo do tega? Odgovor nam je lahek. Kristusovi namestniki so izpremenili spovednice in prižnice v agitacijske lokale, "katoliško" časopisje in pastirski listi ljubljanskega škofa pa oznanjajo in pridigujejo križarsko vojsko zoper napredne elemente. Od hiše do hiše se plazijo črne sukne in hujšajo ženo proti možu, brata proti bratu, očeta proti sinu, prijatelja proti prijatelju, soseda zoper soseda, skratka po znamenem rimskem in jezuitskem receptu oznanjajo ljubezen do bližnjega.

Kako daleč je že dozorela politična strast po zaslugi oznanjevalcev božje besede, nam kažejo dovolj jasno zgledi iz naše občine.

Treba se je samo spomniti, pod kakim terorizmom smo volili dne 13. junija. Na Pogačnikovem volilnem shodu v Gorjah je župan g. Jakob Jan (drugače sicer pameten mož) izpregovoril tako-le: "Kdor ne voli z nami, nima od nas ničesar pričakovati, mi ne bomo ničesar za njega storili."

(Vložena je menda proti njemu že kazenska ovadba radi take agitacije). Nebroj volilcev je na ta način bilo prisiljenih voliti klerikalno. Kajti kam se bo obrnil neuk posestnik, kakor na občinski urad, kadar je treba napraviti prošnjo za olajšanje vojaške obveznosti svojega sina, prošnjo za kako podporo v slučaju slabe letine itd. Če mu županstvo ne pomaga in ne priporoči njegove prošnje, ista ne bo imela uspeha.

No, in gospodje so začeli res že praktično izvajati gori imenovano izjavo g. župana.

Zaveden gostilničar g. V. iz Dobrave je prosil pri županstvu, naj se mu dovoli podaljšati tekom seje policijska ura do polnoči proti primerenemu plačilu. Za njim sta isto zaprosila dva klerikalca in čujte: obema se je brez ugovora ugodilo, ubogemu naprednjaku pa ne. In ko se je isti tozadevno obrnil na prijateljskega občinskega odbornika, mu je ta odkritosrčno povedal, da občinski odbor njemu in g. K. (ki je tudi zaveden naprednjak) principijelno ničesar ne dovoli, drugim pa vse kar hočejo. Torej naprednjaku ničesar, črnuhom pa vse. — Tudi krščansko!...

Če napravimo kako prošnjo ali pritožbo radi nedostatkov v občini, ostane ista glas vpajočega v puščavi. Če se pritožimo na deželni odbor, tudi ničesar ne dosežemo, saj "volk volka ne sne" po narodnem pregovoru.

Sploh pa je dovoljeno liberalca ali socialno demokrata na cesti ali v gostilni opsovati in žaliti. Če dotičnik hoče poiskati sodnijskega zadoščenja, je že ogenj v strehi. "Hudoben je, škodovati mu hoče, falot je, nič vredne itd." vpije staro in mlado po vasi. Na drugi strani pa je pod peklensko kaznijo zapovedano oškodovati in obrekovati svobodomisla.

Take razmere so vladale pri nas pred volitvami, tako se dela po volitvah. Čuditi se je torej le, da je bilo oddanih v naši vasi do 100 protiklerikalnih glasov. In že pri tem številu je prešinil strah nasprotnike. Osupli so se spogledovali in vpraševali, ali je sploh mogoče kaj takega.

Da, gospodje, res je. Tudi v našo občino je zasijal žarek svobodne misli, črni oblaki so se kljub vašemu terorizmu začeli sveteliti, napredna ideja dobiva tudi pri nas vedno več tal. Mnogi se dan za dnem mogočna falanga neustrašenih mož in fantov in ne bo več dolgo, ko bo ista zrušila vašo trlo stavbo. Le preganjajte nas, le zatirajte nas, a motite se, če mislite, da nas boste s tem uničili. Nasilje rodi odpor in ta odpor bo postal tako močan, da boste doživeli strahovitih presenečenj. Vsako vaše nasilje pa bo zvedela cela slovenska napredna javnost, ničesar več ne boste storili brez kontrole.

Ljutost, s katero bijete boj proti nam, kaže dovolj jasno, da ste začeli stopati v nižavo. Mi pa vstajamo in vas je strah...

popravim ravnotežje z zlatom.

— Ta primera, je vzklil Aretino, je najpoetičnejša, kar jih je kdaj spočel pesniški genij. Niti Ariost, niti Taso, še več, niti jaz sam...

Bembo je z nestrpnostjo ohladil navdušenje Petra Aretina.

— Poslušaj, brate, ali se nič ne dolgočasiš v Benetkah?

— Jaz da bi se dolgočasil v tem mestu smeha, ljubezni in umetnosti!

— Če ti ne, dragi prijatelj, se dolgočasim jaz.

— Potuj!

— Saj ravno to namerjam storiti. Samo da, če bi popotoval sam, bi se dolgočasil še bolj.

— Ah, ah, ti bi torej rad, da te spremljam.

— Uganil si.

— Lahka reč. Ne moreš si izmisliti ničesar, česar ne bi storil zate.

— Da. Toda prepričan sem, da nerad pustiš svoje Aretinke tukaj, dočim sam odideš v tuje kraje.

— To se je zgodilo že enkrat, ko sem bil na poslanstvu pri Velikem Vragu; in če treba, se lahko zopet zgodi.

— Verjemi mi: to pot je celo potrebno, da potuješ z Aretinkami.

— Dobro; razumem. Ti bi rad, da spravim Bianco iz Benetke; in da nihče ne bi sumil, da se to zgodi, jo moram pomešati med svoje služabnice.

— Tako je.

— Kam naj jo spravim?

— To ti povem, kadar pride pravi trenutek. Da resumiram: prejel si tisoč srebrnjakov, in pravkar sem ti jih nakazal štiritisoč; to je skupaj pettisoč.

— Ti si izbozen računar.

— Za teh pet tisoč srebrnjakov boš imel Bianco deset dni pri sebi; to je potemtakem petsto srebrnjakov na dan za njeno hrano in stanovanje.

— In za pouk!

— Dobiš torej še pettisoč srebrnjakov. Nakažem ti jih, kadar prideva iz Benetke.

— Pa točno. Dogovor velja.

Iz slovenskih krajev.

Iz Novega mesta. Sokolski zlet novomeške sokolske župe. Že lansko leto izrekla se je od več strani želja, naj bi se priredil 3. župni zlet novomeške sokolske župe v Belikrajini. Niso se varali oni, ki so bili mnjenja, da bo sokolski zlet ob hrvaški meji izvrstno uspel. Prepričani smo, da je ta zlet, ki se je vršil dne 2. julija t. l. v Crnomlju, okrepil narodno zavednost povzdignil narodni ponos in posvedočil svežo, neupogljivo silo sokolske organizacije po vsem Belokranjskem. Uspel je za zlet nad vse pričakovanje dobro, navzlic temu, da ima 5 župnih društev svoj sedež v novomeškem in krškem političnem okraju in le dvoje društev v Belikrajini, kamor ni druge prometne zveze iz Novega mesta, kakor po prašnih cestah. — Narodna zavednost in sokolski ponos pa sta brez težave premagala te ovire, tako, da je zamogel zastopnik mestnega odbora crnomaljskega pozdraviti 125 Sokolov, in še posebej nekaj Sokolov iz Ogušlina, došlih pod vodstvom župnega načelnika br. Perdana. — Navdušeno pritrjevanje, ki ga je izražala ves slavnostni prostor zavzemajoča množica belokranjskega naroda ob pozdravu mestnega zastopnika g. Setine, svedočila je sijajno, da so bili Sokoli v Belikrajini resnično dobro došli. Tudi narodna dekleta crnomaljska postavila so se očitno pod sokolski prapor ter Sokole pozdravile po gospodični Urhovi s pozdravom v vezani besedi, ki ga je zložila slov. pesnica gospica Mara Tavčarjeva nalašč v ta namen. Navdušeni "Na zdar" klici so pričali, da je govorila iz srca pozdravljajočih in podarjenih. — Vsem skupaj se je zahvalil z vznesenimi besedami župni starosta, br. dr. Schegula, izvajajoč, da je v sedanjih časih sokolska organizacija skoro edina opora čistega, nesebičnega rodoljubja, katero trditev je podkrepil na vse strani z različnimi dokazi. Ko je slednjič pozval belokranjsko ljudstvo pod sokolski prapor, ni hotelo biti konca navdušenju, ki ga je zmožen v toliki meri belokranjski narod. Po obhodu po mestu, vršila se je javna telovadba. Proste vaje za letošnji zagrebški zlet izvajalo je 52 telovadcev dovršeno. Isto tako se je izvršila telovadba na raznem orodju. Osobito je izzivala vzorna vrsta na bradli in drogu (saj sta bila v tej vrsti dva tekmovalca iz Luksemburga in eden iz Turina) navdušeno odobravanje mnogoštevilnega ljudstva. — Omeniti nam je s posebno pohvalo metliško mestno godbo, ki je marljivo sodelovala ob pohodih in pri izvajanju prostih vaj ter pozneje pri veselici. Veselica, ki se je razvila po končani telovadbi; trajala je pozno v noč. Crnomaljske narodne dame stregle so požrtvovalno v ličnih šotorih lačnim

in žejnim, in kdor veselice na Belokranjskem pozna, dobro ve, da se je od njih le težko ločiti. Toda pet sokolskih društev, ki se imajo voziti iz Crnomlja 5.8—10 ur, ako vozijo naglo, kliče sokolska disciplina nazaj domu. Ne časti, ne slave, ne zabave, temveč v prvi vrsti sokolsko delo, sokolski ponos. In tako je odšodovalo za 10. 16, 20 ur vožnje na lojtrncah par ur sokolskega nastopa v Crnomlju vsakega pravega Sokola. Rodila bo pa ta disciplina, ta ponosni, prostovoljni napor, kakor upamo, obilo v naši Belikrajini.

Na zdar!
Zdravilišče Toplice na Dolenjskem. V nedeljo, dne 9. t. m. je priredil salonski orkester iz Novega mesta v zdraviliški restavraciji koncert, ki je nad vse pričakovanje dobro izpadel, pod vodstvom g. kapelnika Höfnerja. Zeleti bi bilo, da bi se Novomeščani še večkrat potrudili v Toplice ter razveselili kopališke goste s svojim izbornim proizvajanjem.

Tovarišem abiturijentom!

Napočil je čas, odločujete se za svoj poklic. Razdrtje razmere v domovini hočejo mnogostransko izobraženih, značajnih in samostojnih moči.

Mnogo Vas pojde na visoke šole. Tam se bodele priučili stroki, kar pa pozneje ne bo zadostovalo. V prijateljskih stikih dobite inicijative, ki bo združena s samoizobrazbo razširjevala duševni obzor.

K temu smotru težijo naša društva. Dunaj in Praga je bila dosedaj deviza in bo tudi še v bodoče. Razni vzroki pa čisto ustavijo dijaškega popotnika v Gradcu.

Tega kliče društvo "Tabor", da se vanj včlani. S predavanji in poučnimi ekskurzijami bo skušal "Tabor" dopolnjevati Vašo nalogo.

Torej na svidenje v jeseni!

Pojasnila dajejo:

Za juriste: abs. iur. Anton Potočnik,

Pilštanj pri Kozjem na Štajerskem.

Za filozofe: cand. phil. Fran Šlibar,

Gradec — univerza.

Za medic.: cand. med. Rado Schober,

Krško na Kranjskem.

Za tehnike: cand. tehn. Fran Fischer,

Gornji grad na Štajerskem.

Naslov: "Tabor" akad. društvo; Gradec

Schönaugasse 17. I. desno.

DNEVNE VESTI.

Opozorjamo učiteljski naročniki, kakor tudi cenjeno učitelstvo na današnje zborovanje slov. učiteljskih abiturientov in abiturienk, ki se vrši danes ob 9. uri v "Mestnem domu". Vse udeležence zboro-

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.

Rez. zaklad nad 500.000 kron. Stanje hranilnih vlog 20 milijonov kron.

Obrestuje hranilne vloge po čistih 4 1/2%, brez odbitka rentnega davka.

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetk.

— Dobro. Toda to je pravzaprav še najlažji del vse operacije. Ostane še drugi, delikatnejši del...

— Razloži mi jasno, in zaradi delikatnosti se nič ne vznemirjaj.

— Hotel bi torej tole. Ali imaš med svojimi Aretinkami par razumnih in vdanih deklet, sposobnih razumeti in storiti vse, samo da izpolne svojo voljo.

— Takšne so vse! Je dejal Aretino, ne brez naivnega ponosa.

— Ali so sposobne lotiti se polagnega iztrebljenja kreposti, ki jo je bilo do današnjega dne nemogoče oskruniti?

— O tem si brez skrbi.

— Ti torej meniš, da bi se v mesecu dni...

— Že čez štirinajst dni ne bo več spoznati tvoje sramežljive Bianke...

— Meniš torej, da bi zadoščalo, če preživi med tvojimi Aretinkami štirinajst dni?

— Mislim, da je sramežljivost zgolj beseda, ženska odločnost pa peresce, ki se obrača v vetru. Vse zavisi od tega, da veje veter s prave strani. Mlada deklica, ki sama ne pozna ognjev, ki jih nosi v sebi, ima svojo nevednost za trdnost značaja. Ti sam si se prevaral o tem. Kaj pa je Bianka? Hči ljubezni. Verjemi mi, pod tem brezmadežnim snegom tli ogenj, ki ga je podedovala po materi. Treba je samo razstopiti led, in to je skrb mojih Aretink; večša dekleta so, ne samo učena, nego tudi sposobna, poučiti druge v svoji učenosti. Le privedi svojo učenko k nam; profesorice ljubezni jo pričakujejo.

— To še ni vse, je dejal Bembo nato.

— Vraga! Ti si tiran v svojem prijateljstvu.

— Poračunala bova o tvojem prijateljstvu in o mojem tiranstvu, in če pojde ena izmed obeh tehnič kvišku — no, potem

— Torej sprejmeš vse moje predloge.

— Vse. Ali nisem tvoj pravi prijatelj?

Dična bratca sta si segla v roke.

Nato je Bembo odšel v spremstvu Aretinovem, ki mu je vprico klanjajočih se slug neumorno izkazoval svoje spoštovanje.

Bembo, zadovoljen z uspehi tega dneva, se je vrnil v svojo palačo.

Tam je našel Sandrigo, ki je čakal nanj.

Kardinal je napravil svoj najprijaznejši in najvedrejši obraz, potegnil bivšega razbojnika v svoj kabinet in ga vprašal:

— No, dragi gospod poročnik, kdaj bo poroka?

Sandrigo ga je srepo pogledal in odgovoril:

— To zavisi od vas, prevzvišenosti.

Sandrigo je nagovoril Bembo s prevzvišenostjo, kakor je Bembo nagovoril njega s poročnikom. Vrhutega si je mislil, in to ne brez vzroka, da če bo razpisal okrog sebe pompozne nazive, pade tudi nanj malce tistega čuvstva, ki se imenuje uvaževanje in spoštovanje.

Kako da zavisi vaša poroka od mene? je vprašal Bembo in prebledel. Ali se vragu kaj dozdeva? je dodal sam pri sebi.

Poglejte, prevzvišeni, je dejal Sandrigo. Pravkar sem bil pri gospe Imperiji. In ko sem šil vanjo, da naj mi sama določi dan moje sreče, mi je naposled odgovorila doslovno tole: Idite h kardinalu Bembu in ga vprašajte za svet, preden skleneva kaj določenega. Prihajam torej, čakal sem vas, in ne da bi vas hotel spominjati najinega dogovora...

Ki ga nisem pozabil, verjemite mi, dragi prijatelj...

Nočete me spominjati, ga je prekinil Bembo, smehljaje se prisiljeno, pri tem pa prav pridno omenjate vse, kar sem vam dolžan...

Kaj hočem, prevzvišeni? Jaz ne verujem nič kaj trdno v hvaležnost, in menim, da mora tisti, ki je izkazal kako uslugo, kot dober knjigovodja, paziti na to, kar ima še prejeti. Da zaključiva ta pomenek, vas torej prosim: blagovolite določiti dan, kdaj naj se vrši poroka.

Torej, je odgovoril Bembo brez obotavljanja, prej ko mogoče!

(Dalje.)

vanja in cenjeno ljubljansko občinstvo vabilo tem potom tudi na vrtni koncert, ki bo ob 8. uri zvečer na vrtu pri „Novem svetu“.

Priljubljeni odbor.

Kulturni boj. Kadar slišijo naši klerikalci besedo „kulturni boj“, tedaj jih prešine strah in groza. Kulturni boj ima namen, osvoboditi različne narode srednjeevropskega mrčasnja, osvoboditi narode klerikalnega terora, jim dati zdravo, realno kulturno podlago in popolno svobodo vesti. Skratka rečeno, osvoboditi narode duhovske nadvlade. Če bi bil kulturni boj za kak narod koristen, potem bi bil gotovo v prvi vrsti za Slovence. Ni ga menda naroda na svetu, ki tako leži pod duhovskim jarmom kot ravno Slovenci. In tega smo krivi popolnoma sami. Kajti v tem oziru se pri nas popolnoma ničesar ne stori. Na Kranjskem je vsak lajšmošter za svojo faro obenem najvišji politični in cerkveni dostojanstvenik, on vodi politiko in uči nove cerkvene nauke, kakor se mu zde pač bolj primerno. S svojega stališča ima duhovščina popolnoma prav. Nje stremjenje ni izobrazba ljudstva. Ona hoče, da ljudstvo tava v temi, da ga potem lažje izkoristi. In zato klerikalci dobro vedo, kak udarec bi pomenil zanje kulturni boj, če bi se izvedel. Nova zbornica ne bo po našem mnenju v tem oziru ravno tako ničesar storila, ker je zlasti naprednost nemških naprednjakov silno puhla, čeprav se nudi sedaj ugodna prilika. Vsekakor pa je vendar zanimivo, da imajo naši klerikalci že sedaj tak strah pred kulturnim bojem.

Narodna struna. „Slovenec“ je zopet enkrat udaril na narodno struno. Povdarja, da čakajo v novi zbornici slovenske poslanke v narodnem oziru zelo važne naloge. Dobro! Tudi mi se strinjamo v tem oziru popolnoma s „Slovencem“. Noben narod v Avstriji ni tako občutil biča bivšega Bienenrothovega kabineta, kakor ravno mi Slovenci. Na vseh koncih in krajih je Bienenrothov kabinet Slovence zapostavljal in protežiral Nemce. Posebno justični minister dr. Hochenburger, ki je še sedaj na svojem mestu, nam je dal svojo moč. In zato bi bila v resnici prva naloga slovenskih poslancev v novi zbornici, da pokličejo vladno na odločen odgovor, kajti tako s političnega kakor narodnega stališča vlada pri nas pravo ex lex stanje. Najtežje breme slovi na strani slovenskih klerikalnih poslancev, ki so si priborili pri zadnjih volitvah veliko večino. Od njih je odvisno, ali bo vladal na Kranjskem in sploh po slovenskih deželah še protislovenski režim ali ne. Sedaj se slovenski klerikalci v resnici skajejo prave moške. Toda kakor vedno, tako bodo tudi sedaj čisto gotovo klerikalni poslanci uganjali samo koristolovsko-strankarsko politiko, slovenski narod pa bodo pustili še nadalje blatiti in teptati. Saj je klerikalcem narodnost tako greh.

Roman „Most vzdihljajev“. ki smo ga priobčevali v podlistku „Jutra“, se jutri, v torek zaključi. Nadaljuje se v romanu „Beneška ljubimca“, ki bo nudil bralcem še več pretresljive napetosti in utesi njihovo radovednost o končni usodi junakov romana, ki so ljo s tolikim zanimanjem zasledovali. Na mnogostevilna vprašanja odgovorjamo, da se roman „Most Vzdihljajev“ ni ponatiskaval, ter izide kvečjemu, ako se javi zadostno število naročnikov.

Ali je slrotinskemu svetu znano, da so ali da niso otroci umrlega gostilničarja Petra Keršiča primerno zavarovani na najemni tovarne, ki je last Keršičevih otrok in ki jo je dal njihov varuh svetnik g. Zajec za 12 let v najem g. Oroszyu. Po Šiški se namreč govori, da bi bilo dobro izvedeti,

na kaki podlagi je sodišče to najemnino dovolilo in ali se je sodišče res prepričalo, če so Keršičevi otroci glede te najemnine zadostno zavarovani. Morda bi bilo dobro se tozadevno prepričati tudi iz zemljiških knjig. Mislimo, da gg. Oroszyu in svetniku Zajcu samemu zelo ustrežemo, če se na ta način na podlagi neizpodbitnih dokazov dožene, da so Keršičevi otroci na najemni njih tovarne popolnoma in kar je najbolj važno, tudi za vse slučaje če bi se kaka nesreča zgodila, popolnoma zavarovani.

Ciril-Metodova podružnica za občino Moste priredi 20. avgusta t. l. veliko vrtno veselico pod imenom „Ciril-Metodov bob v Šmartnem“, v Šmartnem pri g. Dolničarju, na kar že sedaj opozarjamo slovan občinstvo. Cenjena društva pa prosimo, da se po moči ozirajo na to prireditev.

Telovadno društvo „Sokol“ v Krškem priredi dne 9. avgusta t. l. veliko javno telovadbo, h kateri vabi vsa bratska društva, da se je v najobilnejšem številu udeležijo.

Gerent v Zgornji Šiški. Poroča se nam: V gotovih krogih, ki imajo stik s palačo na Bleweisovi cesti, se čuje, da se je vlada že odločila za razpustitev občinskega zastopa v Zg. Šiški ter da namerava kot gerenta postaviti graščaka Galleta, ki bi rad prišel tudi na županski stolec. — Nam o tej zadevi še ni čisto nič gotovega znano, sicer pa kakor pod solncem ni nič nemogočega, tudi pod Schwarzwovo vlado tak čudež ne bi bil prvi. Le glede županskega stolčka čisto gotovo vemo, da doslej za gosp. Galleta še ni zrasel tak les.

Je Majcen obč. tajnik ali redar? Poroča se nam: Pri dogodkih pred šiško cerkvijo se je tudi g. Majcen, ali gerenta Zajca desna roka prav zagovodno obnašal napram šiškim ženam in mladini. Vzbudila se je v njemu stara orožniška natura in to naturo je pustil nebrzdano vladati med slovenskimi Šiškarji. Mi bi radi vedeli, kdo je tega moža tja poslal, in kot kaj je prišel, ali kot občinski tajnik, ali kot občinski redar? — Kolikor je nam znano, ni g. Majcen ne eno, ne drugo. G. Majcen je bil svojčas le tajnik župana g. Pogacnika, nikakor pa ne oficijelen občinski tajnik. Župan je šel, njegov tajnik pa je ostal, prevzel ga je gerent g. Zajec zopet kot svojega tajnika. Ko je gerent slišal, kaj se v njegovi bližini godi, so se mu začele hlače tresti in namerstvo, da bi bil šel on sam na lice mesta ter napravil red, je poslal svojega tajnika tja. Ta je pač red delal, kakor se ga je naučil in kakor ga še sedaj ni pozabil.

Ali se norce delajo, ali kaj? Prejeli smo: V soboto so frančiškani iz Ljubljane poslali enega patra maševati v Šiško. Razen par nemških žensk, je bila cerkev prazna. Šiškarji so se popraščevali, kaj naj to pomeni; ali se frančiškani sedaj hočejo iz njih še norce delati, ali kaj. Takrat ko jih ni potreba, se z mašami vsiljujejo, takrat vedo, kje imajo cerkev v Šiški. Zgodil pa se, da oznanijo mašo, da k maši vabijo zvonovi, da je za mašo vse pripravljeno, da ljudje puste delo pa čakajo v cerkvi na mašo, pa da patra ni, ki bi maševal, pater je namreč pozabil na Šiskarje. No, zdaj ko so gospodje pokazali, kaj znajo in kako ljubijo slovensko Šiško, je prav vseeno, ali pride kdo v Šiško maševati ali ne. Dokler Šiškarji ne bodo imeli svoje in take cerkve, kot jo hočejo imeli, bo pač sam zase opravil mašo, kjer in kakor jo bo hotel.

Klerikalno-nemški pakt za občinske volitve v Spodnji Šiški. Kakor čujemo, se je za nove občinske volitve med slovenskimi klerikalci in nemškimi lutrovci sklenil pakt za

skupno kandidaturu. K tej zvezi bi radi rimsko-katoliški in lutrovski bratci pritegnili tudi socialne demokrate. V ta namen so se spravili na lov vsak po svojem rajonu. Lutrovci love nemške socialiste, rimovci pa slovenske. Ampak v kolikor smo se o tem lovu informirali, ta lov nima posebnih uspehov niti na eni, niti na drugi strani. Za tistih par, ki se bodo iz sebičnih nagibov dali morda ujeti v to ali ono past, se socialna demokratska stranka najbrže ne bo prehudo jokala. Socialisti mislijo kandidirati sami zase posebno z ozirom na ugoden položaj, ki ga imajo v 3. razredu. Po našem mnenju pa bi bilo ravno z ozirom na zadnje dogodke jako priporočljivo, če bi se obe slovenski protiklerikalni stranki združili v skupen naskok proti klerikalno-lutrovskemu paktu. Naj bi merodajni gospodje na eni kot drugi strani o tem nasvetu resno razmišljali! Klerikalno-nemški pakt ima svoje sestanke v bivši slovenski Keršičevi gostilni. Poglavitne glave so gg.: novi šiški milijonar Oroszy, stari milijonar Zelenka, bivši župan in naprednjak Pogacnik in poleg drugih kajpada tudi sedanjí vladar čez Šiško, gerent Zajec. To so glavni stebri, ki bi domovino rešili, ampak...

Kamničar, oziroma kamniški vlak je prišel včeraj zvečer v klancu za Jezico v velike zadrege. Kljub temu, da je imel dva stroja, ni mogel speljati pretežkega vlaka, ki je bil vsled sokolskih gostov seveda nekoliko daljši nego po navadi. Vlak je običaj sredi klancu, moral se je vrniti nazaj proti postaji Jezica in šele ko je zbral vse sile, se mu je posrečilo po velikem napihovanju speljati čez klanc. Občinstvo je delalo primerne dovpite, vendar mislimo, da bi bilo treba prej misliti koliko sile ima vlak, da bi ne bilo takih scen.

Nevarnost. Včeraj, ko se je pripeljal popoldanski vlak v Kamnik, je udarila strela v telegraf in je omamila poduradnika, ki je bil v uradu. Njegovemu kolegu, ki je stal zraven, se ni nič zgodilo. Občinstvo je bilo zelo preplašeno; poduradnik se je kmalu zopet zavedel.

Strela. V soboto je udarila strela v nekega kmeta, ki je gnil dvoje krav čez most pri Rakeku in je ubila na mestu gospodarja in obe kravi.

Požar. V soboto zvečer je vdarila strela v vasi Pod Kureščkom. Nastal je takoj ogenj, ki je uničil celo vas, pet hiš in vsa gospodarska poslopja. V sled pomankanja vode ni bilo mogoče ničesar rešiti.

Zborovanje abturljantov-učiteljskihnikov se vrši danes v Mestnem domu po vzporedi, ki smo ga priobčili. Opozarjamo na to zborovanje. Zvečer je sestanek s koncertom na vrtu „Pri Novem svetu“ s petjem in prosto zabavo. Gostje dobrodošli.

Cirkus Strassburger je pri svojih včerajšnjih dveh predstavah zopet zbuja splošno občudovanje. Popoldne in zvečer je bil cirkus napolnjen. Cirkus Strassburger nudi skoraj več, nego je oznanjal. Morski psi, silni Togo, dresirani sloni, predrzne vaje na gugalnici, gibčni mameluki in cele vrste lepih konj in izurjenih jahalcev: vsega nudi cirkus v obilju in žanje zasluženo pohvalo zadovoljnega občinstva.

Nepreviden kolezar. V soboto zvečer okoli 7. ure se je peljal neki delavec iz Vikerč pod Šmarno goro z dela domov. Po vižmarskem klancu je šlo več deklet. Vkljub temu je kolezar drvil z vso silo navzdol in je priletel v eno iz žensk, ki jo je podrl na tla. Kolezar sam pa je pri tem tako odletel s koleza, da se je onesvestil in so ga šele po daljšem trudu spravili k zavesti. Tako se neprevidnost sama kaznuje. Kolesarji pozor!

Protirevolucija na Portugalskem. O protirevoluciji na Portugalskem se zadnje čase silno mnogo govori. Evropski klerikalni časopisi so vsako popolnoma nedolžno vest o protirevolucijskem gibanju na Portugalskem znali tako izrabiti, da so bili že skoro sami prepričani, da se na Portugalsko v kratkem zopet vrnejo jezuitski časi. Na vsej stvari pa je resnica le to, da da se na Portugalskem nahaja še nekaj klerikalnih magnatov, ki niso zadovoljni s sedanjim protiklerikalnim sistemom in hujskajo narod na odpor. Nočemo tajiti, da se na Portugalskem pojavlja tupatam protirevolucijsko gibanje, kakor se naravno pojavlja za vsakim državnim preobratom. Toda to seme ne bo šlo nikdar v klasje. Protirevolucija na Portugalskem je samo pobožna želja klerikalcev. Portugalski narod je že sit jezuitske nadvlade.

Velika nesreča bi se bila kmalo zgodila ob priliki, ko so peljali šišensko šolsko mladino k šolski maši v frančiškansko cerkev v Ljubljano. Ker so se bali mladino peljati po državni cesti skozi Šiško, so jo vodili po poststranskih ulicah proti cesti na državni kolodvor. V bližini skladišč so se nekemu vozniku splašili konji in le slučaj je, da se ni zgodila velika nesreča, če bi bili konji planili med vrste šolske mladine. Mislimo, da v bodoče vsaj javna oblast ne bo več dopuščala šolsko mladino le nagajivim frančiškajnarjem na ljubo izpostavljati takim nevarnostim na prometni cesti.

Sp. Šiška v obsednem stanju? Tuji in Ljubljancani, ki prihajajo v goste v Sp. Šiško in vidijo po edinem hodniku, ki ga premore Sp. Šiška, gor pa dol romati orožniške patrulje z golimi bajonetmi, popraščujejo, če je Šiška že v obsednem stanju. Da Šiškarji mislijo in tudi vresničujejo izstop iz rimsko-katoliške cerkve ter se navdušujejo za prestop k pravoslavni cerkvi, to je vendar škof sam hotel imeti in to je vendar delo klerikalcev in frančiškanov. Vse se vrši mirno, Šiškarji so krotki in pohlevni kot ovce... čemu potem treba pri belem dnevu, dan za dnem z orožniškimi bajonetmi netiti umetno razburjenje? Sploh pa opazimo, da odkar vlada gerent v Sp. Šiški, se orožništvo vtika tudi v take zadeve, ki spadajo v področje občinskega redarja. Tako n. pr. se je zgodilo, da so hodili orožniki gostilne zapirati in še pred policijsko uro mirne goste seganjati iz gostilen. Od kdaj pa orožniki opravljajo službo občinskega redarja? Če se pa vrše kaki nevarni pretepi med nemškimi vojaki, takrat pa ni nikogar, da bi hitro napravil red ter skrbel za varnost drugih ljudi. G. svetnik Zajec, zakaj pa ste Vi pravzaprav gerent v Sp. Šiški, ali zato, da vlečete na stroške občine plačo in delate le tisto, kar Vam ukaže dr. Pegan in druga klerikalna gospoda v deželnem dvorcu in v vladni palači. Nikar se ne čudite, če Vas moremo dan za dnem v „Jutru“ za ušesa prijemati. Verjamite, da tudi nam to ni ljubo, ker imamo drugega važnejšega posla dovolj. Pokažite vendar enkrat dobro voljo, da ste mož, ki razume in ki ima korajžo, da tudi sam kaj koristnega, kaj pametnega ukrene. Da orožništvo opravlja posle občinskega redarja, to vendar ne more biti popolnoma v redu. Torej? —

Prvi sklad za pravoslavno cerkev v Sp. Šiški. Neka vesela družba v neki gostilni v Sp. Šiški je z raz-

nimi stavami nabrala 10 K 10 v za prvi sklad za zgradbo pravoslavne cerkve v Sp. Šiški. Ker je pa obstoječa podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Sp. Šiški ravno v tem času podpore še bolj potrebna, se je ta prvi sklad odstopil šolski družbi istih sv. bratov, čijih spomin je ovekovčen v slovanskem bogoslužju. Sklad 10 K 10 v je izročil g. Pirč, urednik podružnice „Jutra“ v Sp. Šiški, g. Moharju kot odborniku šišenske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Kopališka sezija se bliža vrhuncu v letošnjem letu. Redno vsaki dan prihajajo novi gostje, odhajajo pa oni, ki so že dovršili svoje kopanje. Začelo se je pravo kopališko življenje. Odveč bi bilo naštetiti veliko število došlih tučev, kopaliških gostov, zato omenimo le nekatere, ki so došli od zadnjega poročila: Janeczek Karel, c. kr. major z gosposi soprogo iz Gradca, Ludovik Modič, urednik iz Trsta, Jožef Iskra, železničar iz Trsta, Hirschal Ludovik, c. kr. podpolkovnik iz Trsta, Schaschl Marija, vdova dvor. svetnika iz Ljubljane, Pessiak, vdova sod. svetnika iz Ljubljane, Šušteršič Julija, soproga postajenačelnika iz Ljubljane, dr. Jamška Klotilda, odvetnika soproga z rodbino iz Litije, Kaučič Ivan, post. iz Gorice, Kranjec Ivan, knjigovodja iz Leobna, Pfeifer Leopold, c. kr. višji finančni rceprijent iz Trsta, Rosina Karel, urednik iz Gorice, Zupan Matija, župnik iz Sostrega i. t. d.

Iz političnega otroškega vrtca „Jutrovega“. Castiti gospod pater Albert, katehet v Spodnji Šiški, dragi brat po imenu, gospod Pirč, frančiškan v Ljubljani. V „Slovencu“ štev. 158 z dne 13. t. m. ste pod zgorenjim naslovom napisali sledeče, same na sebi sicer brezpomembne, a v tem slučaju vendar 242 K vredne stavke, in sicer ste pisali: „Ako mi kdo dokaže, da sem samo enega otroka v vseh 12 razredih šeststredne ljudske šole v Sp. Šiški „vprašal“, če bodo šli k maši v Ljubljano, in dobil odgovor: V cerkev v Ljubljano pa že ne gremo. Mi Šiškarji imamo svojo cerkev, za katero mi plačujemo, tja že gremo k maši, k vam v Ljubljano pa ne...“ Sploh če mi kdo dokaže resnico le ene besede tiste „Jutrove“ notice, v kolikor se mene tiče, sem mu pripravljen odstopiti vso svojo katehetsko plačo cellega leta v znesku 242 K z besedami dvestoindvainštirideset kron. Če mi pa tega ne bo nihče dokazal, potem bom dotičnega poročevalca, naj že bo kdorkoli, imenoval ne podlega — čemu? — tudi ne neumnega, ampak iz prijaznosti le — otročjega lažnika. — V Ljubljani, dne 13. julija 1911. — P. Albert Pirč, katehet v Spodnji Šiški.“ — Castiti gospod pater Albert, dragi brat po imenu, gospod Pirč, frančiškan v Ljubljani, in — kar sprijaznite se s to mislijo: bivši katehet v Sp. Šiški! Jaz podpisani se Vam najprvo izpovem, da sem grešil, če sem zgorej rekel, da so zgorej citirani stavki v „Slovencu“ brez tistih Vaših obljubljenih 242 K sicer brezpomembni. Preključujem to in konstatujem ob enem, da so Vaši stavki z ozirom na resnico in katoliško moralo ne samo 242 K Vaše katehetske plače marveč naravnost zlata vredni. Ne mislim še na dokaz resnice, ki Vas bo veljal obljubljenih 242 K, in ki zna vero v Vaše resnocoljubje pri marsikomu ravno tako omajati, kot so omajali drugi razlogi moje vero

Naročajte, ponudite, zahtevajte Tolstovrško slatino

ki je edina slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislá voda. Od vsakega zaboja plača podjetje v narodne namene 20 vinarjev, kamor naročnik določi. Naslov: Tolstovrška slatina, pošta Guštanj, Koroško, kjer je tudi gostilna, letovišče in prenočišče. Svoji k svojim!

MALI LISTEK.

M. GREGORIČEVA.

Za samostanskim obzidjem.

Poslušal sem ga s pozornostjo zroč pred se na pot. Ker je sledil ljubeznivim nasvetom globok vzdih in nekratek odmor, ga pogledam, da mu karkoli bodi odvrnem nekaj. Ali od osupljenosti sem bil mahoma ves zmeden. Prijorjevo obličje je bilo mrliško blede; v njegovih očeh so bleketale solze.

— Ne, oče! Moj sklep ni nikakor prenapljen, ampak samo izpolnjenje davne želje. Čutim neko privlačno silo do samostana, ko da me pozivlja sam bog.

— O, bodi pozoren! Včasih so ravno taki glasovi najnevarnejši, o katerih mislimo, da so vznikli v srcu. Nemalokrat so ti odmevi napačni in nas ako jim sledimo kmalu toda, seve že prekasno potisnejo pred surovo razočaranje.

— Vi, oče, mi tedaj ne prisvajate poklica? In vendar tudi vi...

— Jaz? He, he! No, da... poklica nikakor ne zanikam. Vendar se

mi dozdeva, da sem zapazil pri tebi kako mi — kljub vsej svoji pobožnosti in zatajevanju — prikrivaš resnico. Zato ti ponavljam ne ogri se navek v to rjavo haljo, predno korenito ne preudariš samostanskega življenja!

— Kako? Vi, pater, mi branite obleči redovniško opravo, dočim bi me morali ravno vi navduševati k vzpodbuji? Jaz vas ne razumem, osobito ker sem vam že odločno odgovoril. Pristaviti vam morem k večem še to, da sem pobegnil v samostan, ker sem nezadovoljen s svetom.

— Nezadovoljen s svetom? Zakaj neki, razodeni mi vendar! Ti li ni mogoče kaka nesrečna ljubezen dala povod zasukati v to samoto? Nekaj je bilo na vsak način, da si pobegnil iz vesele človeške družine, ki ponuja naposled toliko slasti in vžitka?

— In tako govorite vi, oče? Pa, ali niste tudi vi ostavili družino, da se zatvorite med te štiri stene za vselej? Brezdomno ste zadovoljni.

Tako sem odvrnil in pogledal naravnost v oči skljucenega starčka, ki je osivel v tem samostanu. In tedaj sem zapazil na njegovem licu gube globoke žalosti. V njegovih prsih je divjal baje neodoljiv kes, ki ni obetal nikakega leka izmučeni duši. In polagoma se je razvijala pred menoj uganka. On je upal dobiti v mojem življenju

zrcalo svoje mladosti... Kako rad bi ga bil objel ter mu izpovedal vso svojo žalost, vse svoje dušno siromaštvo. Ali, premagoval sem se, da me ni izdal niti pogled, niti vzdih. V tistem hipu je zaklenkala Ave Maria. Prior je pokleknil, naredil je z razpelo znamenje križa in šepetal molitev. Gledal sem ga zamaknjen, ne da bi ga posmemal. Nato je vstal in se molče napotil proti izhodu. Toda, kakor da še ni zadovoljen z mojo izjavo, kakor da hoče imeti dokaz moje resnične izpovedi, stopi zopet k meni ter me pogleda s tako presunljivimi očmi, da sem zapazil v njih nekaj groznega. Mahoma se mi je zazdelo, da te oči rote svetloz nebes nad mojo glavo. Zrl je vame z bliskajočim divjim pogledom in je voljo velel: Pri-sezi, pri-sezi, da te do te ječe ni dovedlo drugega nego glas božji. Pri-sezi pred Kristusom, če moreš!

Strepetal sem ali le za trenutek, kajti kmalu nato sem premagal njegovo smelost najbrezobzirnejše. V tistem trenutku mi je bilo pač vseeno, ravnam — li vestno ali krivično. Stegnil sem roko, razprostrl tri prste ter s porogljivim polglasom odvrnil: Pri-segam pred Kristom!

— Ne dvomim več, ampak zapomni si! Ako se nisem varal, se bodeš večkrat spominjal tega trenutka! — Ostal sem sam! Stopil sem takoj

k oknu, da bi se raztresel s pogledom na solnčni zahod. Ali ni je bilo več velike oble. Le pomarančasti, lilasti in višnjevi oblaki so čarobno pluli na obzorju. Iz same zmedenosti sem pozabil, da je solnce zdrknilo že davno v prekrasne valove, da razsijlje svojo luč drugi zemlji.

Decembra meseca 1881.

V spominu mi je dan, ko sem se predstavil prijorju tega samostana. — Z vročim upanjem, da postane samostansko življenje najvišja jez napram slehernemu mojemu poželenju, sem prosil zavetišča v tem sanjavo-zamišljenem konventu, ki pravzaprav ni drugega, ko nekaka grobnica... Pozvonil sem na samostanskih durih s tako mirno dušo, kakor da si želim le izpovednika. In vendar je malo preje moje vlogo srce najhujše krvavelo v globoki žalosti. Sirta je bila moja duša in glavo mi je divgal samo en sklep: v samostan. Zmaga! Oh, kako sem včasih sam v borni celici, bridko občeval svoj čin. In kako me je mučila izkušnja napotiti se zopet proti oni strani, od katere sem pobegnil, proti oni strani, ki je skrivala moje srečo. Kdor je že ljubil istinito, pri-srčno in nesebično, ta je občutil one svete utripe večne ljubezni; ta ume, koliko nestrpnost poraja včasih v človeku želja videti vsaj še enkrat osebo,

katero nosimo v svojem srcu ali v svoji domišljiji, tudi ako je tista oseba tudi neverdana našega spomina...

Toda polagoma je tista čarobna slika in nje mičnost bledele, razpadala, izginjala. Pred mojim duhom pa se dviga le sebična, nepozrtivna, slabotna ženska.

In tu živim sedaj, oddaljen od mestnega hrupa in posvetnih prijetnosti, da pozabim na njo in na vse, kar je v zvezi z njo. Moje življenje ni nikakor srečno, kajti nihče ne more po-miti muke in trpljenja, ki ga tu tajno prestopam v zatajevanju samega sebe. Nihče me ne razume in najmanjše pri-or sam, ki me bržkone ne izprašuje iz so-čutja, ampak le iz radovednosti, da spozna ali se je varal, ali me je po-godil. Ne! Nikakor! Nikoli!

Pobegnil sem od hrupa ter se zapodil v to samoto, da premagam iz-kušnje sveta. In po tolikem naporu naj me premaga prior? He, he! Sem li mogel postopati drugače nego pre-magati in njega in tudi boga, ako obstaja? ... Moje krive prislege je torej kriv le predstojnik sam. Vobče, čemu prislege? Človek, ki ljubi in čista samo resnico, ne laže niti v skrajni sili in grehu ne podleže niti vsled krive prislege, ker jo istočasno opravi-čuje kakorhitro jo smatra za potrebno.

v rimsko-katoliško cerkev, ampak v mislih imam v prvi vrsti zrcalo katoliške morale, v katerem sem videl Vas, svojega brata po imenu namreč. Pa brez šole! Gospod katehet Pirc, ali se za katoliškega duhovnika in veroučitelja spodobijo, da na tako zaviti in zviti način izdaja zahtevam dokaz resnice, kakor se ga pasljuje v stavku: „Če mi pa tega ne bo nihče dokazal, potem bom dotičnega poročevalca, naj že bo kdorkoli, imenoval ne podlega — čemu? — tudi ne nemunega, ampak iz prijaznosti le — otročjega lažnjaka“. G. katehet, rečimo, da se Vam je res krivica godila v „Jutru“, ali tako izjavljanje, tako zadoščenje odgovarja Krissusovemu nauku: Molite za svoje sovražnike, storite jim dobro, ki Vas po krivici preganjajo. Dajte mi odgovor na to, g. katehet Pirc, obenem pa povejte, kje dobim tisti Vaših 242 K, ali jih izplačate vse naenkrat ali na obroke, kajti od Vas zahtevani dokaz resnice bom poskusil doprinesiti. — V Spodnji Šiški, dne 16. julija 1911. Franjo Pirc, urednik podružnice „Jutra“.

O. BERNATOVIČ

Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. Velikanska zaloga narejenih oblek za gospode, gospe in otroke. Najnižje cene, solidna postrežba.

Sokolski dan v Kamniku.

16. junij je obetel že v naprej vesel sokolski dan v Kamniku, ki ga je priredila župa Ljubljana I. Lep dan je res zabil včeraj na državni kolodvor ne samo lepe vrste Sokolov, ampak tudi mnogo prijateljev sokolstva, ki so se hoteli udeležiti sokolskega slavlja. Tako je bil podaljšani kamniški vlak do zadnjega kotička poln. V Domžalah so se pridružili še domžalski Sokoli.

Na kamniškem kolodvoru so se zbrale k sprejemu velike množice ljudstva. Pričakoval je brate Sokole kamniški sokol in ona sokolska društva, ki so že v soboto zvečer prišla v Kamnik. Odlikovala se je domača sokolska vrsta na konjih.

Došle Sokole je v navdušenih besedah na kolodvoru pozdravil dr. Kraut ki je povdarjal, da kamniško mesto z veseljem sprejema v svoji sredi sokolske vrste. Zahvalil se mu je dež. poslanec prof. Reischer. Na to so odkorakali Sokoli z godbo „Slov. Filharmonije“ na čelu v mesto. Mesto je bilo okrašeno z zastavami, sešlo se je vanj iz okolice mnogo ljudstva, ki je navdušeno pozdravljalo Sokole. Z oken pa so se vsipali šopki.

Na glavnem trgu je pozdravila Sokole v imenu kamniškega ženstva gospa dr. Krautova s krasnim govorom. Slovenska žena se mora zavesti, kakega pomena je Sokol za narod in mora v sokolstvu sodelovati. — Kamniško ženstvo se tega zaveda. Za krasne besede se je zahvalil prof. Pipenbacher. Kamniške gospe in gospodične so pripele lipove šopke na zastave. Nato je odkorakalo sokolstvo v vrstah po mestu. Popoldne se je vršila na telovadišču telovadba. Dasi se je zjutraj obetel krasen dan, so popoldne kmalu oblaki od gor naznanjali dež. Po nastopu prostih vaj je začelo deževati, da se je morala telovadba prekiniti. Ko je dež ponehal, se je telovadba nadaljevala. Po telovadbi se je imela vršiti veselic na prostem, kjer je bilo vse krasno pripravljeno za primerno zabavo, žal, da je dež veselico na prostem onemogočil. Sokoli so se razšli po gostilnah, kjer so bili izborni postreženi, največ pa se jih sešlo v prostorih „Društvenega Doma“, kjer je igrala godba. Vesela zabava je trajala do polnoči, ko je Sokole odpeljal zadnji vlak. Vkljub temu, da je motil dež, je zlet v Kamniku krasno uspel in bo ostal vsem v lepem spominu.

Stolp sv. Marka v Benetkah.

Vsako mesto ima kako posebno stavbo ali kako drugo umetno ali prirodno posebnost, ki daje že od daleč poseben značaj ali kakor pravimo, je njen karakterističen znak; tako ima Rim kupolo sv. Petra, Dunaj Štefanov zvonik, Praga Hradčane, Moskva svoj Kreml, Krakov svoj Wawel, Ljubljana svoj Grad. Tak karakteristični znak je bil za Benetke veliki stolp sv. Marka, ki je bil znan po celem svetu pod imenom campanila, kar pomeni italijansko stolp.

Ako se je bližala ladja po morju proti „Kraljici Adrije“, je potnike že od daleč pozdravljala visoki stolp sv. Marka in šele potem so se začeli prikazovati stolpi in stolpiči, kakor bi rastle iz morja in nazadnje so se zasvetile Benetke, kakor bi plavale na morju . . .

Stoletja in stoletja je stal stolp sv. Marka, kot ponosen znak Benetk in je vabil k sebi potnike. Toda zob

časa je izpodjedel tla pod njim kakor pod mnogimi drugimi lepimi starimi stavbami, ki so se začele nevarno nagibati in propadati.

In ravno pred devetimi leti, dne 14. julija 1982 se je stolp sv. Marka naenkrat sesul. Svetovno časopisje je pisalo o tem dogodku, saj se je zrušila ena najlepših in najvažnejših starih stavb, Benetke so izgubile svoj najvažnejši znak; svetovnoznane campanile ni bilo več.

In kaj so Benetke, brez campanile! Kakor da bi kraljici vzeli žezlo! Kakor da bi Rimu odvzel kupolo sv. Petra, Pragi Hradčane, Dunaju Štefanški zvonik, Moskvi Kreml, Krakovu Wawel, Ljubljani grad. Vendar se je premišljalo o tem, ali naj se stolp zopet postavi, ali ne, kajti ako temelj ni držal starega stolpa, se pogreznega lahko tudi novi . . .

Tla pod Benetkami so postala negotova, kdor je kdaj na Canal grande gledal nagnjenje palače, je spoznal, da se bliža propad . . . Tudi Machar v svojem „Rimu“ piše, da je škoda v Benetkah iznova postavljati, kar pade, kajti Benetke so bile . . . Toda vse to ni na videz; res padajo stare stavbe, ko se omaje temelj pod njimi, toda vstajajo nove in Benetke rastejo, kakor vsa mesta. In tudi stolp sv. Marka se je moral iznova sezidati. Kakor da bi nove Benetke hotele pokazati svojo nekdanjo silo.

In v devetih letih je vzrastel stolp na istem mestu na trgu sv. Marka, v isti velikosti in visokosti; dne 14. t. m. so ga slavnostno otvorili.

Novi stolp ima isto oblike in zunanost, kajti nič lepšega ni znala postaviti moderna arhitektura; shraniti pa se je hotela stara zgodovina, ki je v tako ozki zvezi z Markovim stolpom.

Stari stolp je bil delo štirinajstega stoletja, takrat ko so Benetke dobile prvo moč na morju.

V stolpu je bilo enajst zvonov, ki je imel vsak svoje opravilo in svoje ime. „Maleficio“ ali „renghiera“ je zvonil samo takrat, kadar so koga peljali čez „Most vzdihljajev“, kar se je reklo toliko, kakor na morišče. Dne 17. aprila 1355. je zvonil ta zvon iz campanile, ko so obglavili doža Marina Falieri, ker je skušal napraviti preobrat v ustavi in se polastiti Benetk, ker si je drznil seči po svobodi državljanov — zapeljala ga je k temu ženska — je bil obglavljen.

Drug zvon se je imenoval Marangona, in je naznanjal začetek in konec dnevega dela.

Zvon Nona je oznanjal poldan, „Pregadi“ je klical senatorje v zbornico, „Trottiera“ pa je vabila patricije na veliko posvetovanje.

V stari campanili so zborovali nobili, ki so nadzirali vse javno življenje; poleg stolpa je bil pranger ali sramotni kamen s kletko, kjer so bili izpostavljeni javni zločinci. Na cvetno nedeljo so napeli med campanilo in dožovo palačo vrv po kateri so hodili plesalci na vrvi.

Ker je bil stolp tako visok, je vanj večkrat udarila strela. Od 1548. do 1745 je udarila osemkrat. Najhuši udarec je bil l. 1745, ko je strela zrušila nekaj kamenov z vrha stolpa in zdrobila nekaj stantov na trgu: kamenje je ubilo enega čevljarja, nekega živinozdravnika in enega psa.

V spomin na ostali kamni pri stolpu na tleh do l. 1873. L. 1775 je dobil stolp strelovod in senatorji so mojstra opata Toalda odlikovali s posebno medaljo.

Tako je videla campanila vso staro slavo Benetk, grozne trenutke, vesele trumfe, procesije, svečanosti, maskerade, in nazadnje je videla tudi propad stare slave, ko je Napoleon prišel nanjo s svojim konjem in je proglasil konec beneške republike. Ali bo novi stolp dosegel starost svojega prednika, kdo ve? Ali bo videl, kar je videl njegov prednik; kdo ve? Ali bo stal le kot slab odmev preteklosti, kdo ve?

Kdor bo torej letos šel pogledat jubilejno Italijo bo lahko gledal Benetke — z Markovega stolpa.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Ponesrečni polet avijatika Biera v Volosko-Opatiji.

Opatija, 16. julija. Današnji polet znanega avstrijskega avijatika Biera se je popolnoma ponesrečilo. Bier je takoj pri prvem poletu padel v morje. Zgodilo se mu ni ničesar. (To brzojavko smo dobili prepozno za nedeljsko število in jo prinašamo šele danes. Op. ured.)

Državni zbor.

Dunaj, 16. julija. Jutrišnja seja državnega zbora bo popolnoma kratka in samo oficijalna. Semkaj so došli že skoro vsi poslanci.

„Slovenčeve“ Fantazije.

Dunaj, 16. julija. V čerajšnji vest „Slovenca“, da stopijo razven dalma-

tijskih pravašev, še nekateri drugi Hrvati v Šušteršičev klub, je gola fantazija „Slovenca“. Dalmatinci bodo tovorili s slovenskimi naprednjaki in Hrvati poseben klub.

Demisija kabineta Khuen-Hedervary.

Budimpešta, 16. julija. V opozicijskih vrstah se z vso gotovostjo zatrjuje, da poda kabinet Khuen-Hedervary še pred koncem generalne debate o brambni reformi svojo demisijo. Opozicija bo z vso silo nadaljevala obstrukcijo. Dosedaj ima pripravljenih že nad 1000 spreminjvalnih predlogov, dalje predloge za poimensko glasovanje in tajne seje in predloge za konstatiranje sklepčnosti zbornice. Število opozicijskih govornikov za generalno debato glede brambne reforme je že tako veliko, da bodo trajali govori najmanj do 1. oktobra. Tedaj pride namreč na vrsto šele glavni obstrukcijski govornik Justh.

Albanska vstaja. Kolona Edhem paše uničena. Kritična situacija vstaje se vedno bolj širi.

Dunaj, 16. julija. Albanski poslanec v turški zbornici, Ismail Kemali, ki se sedaj mudi na Dunaju in odputuje potem na vse evropske dvore glede posredovanja, je izjavil, da Albanci odločno vstrajajo pri tem, da izpolni Turčija vseh 12 zahtev albanskih vstašev. Če se to kmalu ne zgodi, potem izbruhne še koncem tega meseca vstaja vseh albanskih vodov.

Cetinje, 16. julija. Kolona turškega generala Edhem paše, ki je operirala proti albanskemu vodu Klementov, je popolnoma uničena. Albanci so Edhem pašo izvalili v zasedo in nato njegovo armado popolnoma uničili. Edhem paša je bil v bitki smrtno nevarno ranjen. Odpeljali so ga v skadarsko bolnico.

Dunaj, 16. julija. Iz Albanije prihajajo vedno bolj vznemirljiva poročila. V tukajšnjem zunanjem ministrstvu se zatrjuje, da je položaj v Albaniji naravnost obupen in da je vsaka intervencija velesil brezvspešna. Albanci so zasedli vso pozicijo od Skadra do Prizrena. Vstaja se vedno bolj širi. V Valoni, kjer je dosedaj vladal popoln mir, je prišlo sedaj nenadoma do upora. Vstaši so pregnali vse turške uradnike iz mesta. Radi tega vlada med tujim prebivalci mesta velikansko razburjenje. Turška vlada je odposlala proti Valoni posebno torpedovko, da vzdrži mir. Po celem Epiru se vrše neprestano spopadi med vstaši ni turško vojsko.

Protest ekumenskega patrijarha proti turškim nasiljem.

Carigrad, 16. julija. Ekumenski patrijarh je izročil turški vladi posebno spomenico, v kateri najenergičneje protestira proti turškim nasiljem na pram kristjanom. Izjavil je, da so turške oblasti nasle naročile politične umore. Dosedaj je bilo umorjenih 12 kristjanov samo radi tega, da bi Turki izzvali v kristjanih odpor.

† Eppinger.

Dunaj, 16. julija. Dr. Eppinger, član gosposke zbornice in eden izmed najbolj odličnih nemških politikov na Češkem, je na solnograškem kolodvoru danes nenadoma umrl za mrtvoudom.

Godovanje avstrijskega cesarja.

Belgrad, 16. julija. Vse vesti nemških listov, da odpošlje srbski kralj Peter povodom godovanja avstrijskega cesarja k cesarju posebno vojaško deputacijo, so popolnoma izmišljene. Tudi vest, da obišče srbski kralj Peter septembra meseca avstrijskega cesarja na Dunaju, se oficijalno dementira.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Lastnik in glavni urednik Milan Plut.

Odgovorni urednik dr. Ivan Lah.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Lepa, novo meblavana mesečna soba s posebnim vhomom se takoj odda. Kje: pove uprava „Jutra“. 224/4—10

Malo rabljeno žensko in moško kolo ter decimalna tehtnica se ceno proda. Kje: pove „Prva anončna pisarna“. 410/x—5

Vrtnarski vajence poštenih staršev se sprejme takoj pri Ivanu Wider, vrtnar Ljubljana.

Barahardinec se prodajo v Kolodvorski ulici šte. 7. 417/2—2

Glasovir se jako ceno proda. Naslov pove „Prva anončna pisarna“. 418/3—2

Košila jako dobro ohranjena s 4 sedeži se proda za 430 K. Na vprašanja odgovarja: A. Kocuvan, trgovec, Šoštanj. 264/3—2

Dva bela in dva rdeča tri leta stara „oljandra“ in več nageljev se proda. Poizve se v podružnici „Jutra“ v Sp. Šiški. 266/1—1

Dobro ohranjeno damsko kolo se takoj kupi. Kje pove podružnica „Jutra“ v Sp. Šiški. 267/2—1

Mesečna soba

lepo meblavana na Miklošičevi cesti, „Hotel Loyd“ se odda 20. t. m. Razgled na cesto. Več se poizve istotam v III. nadstr., levo.

1 do 2 vln. električnih stroškovna uro 2000 z mot. pat.

motorjem z močnim petičkom in za surovo otje od 10 HP naprej; 4 do 5 vln. pri mojih petičkih motorjih in petičkih lokomobilih dalje 2—10 HP tudi stajajoče motoje

Tvorilca motorjev

I. Warckowski

Dunaj III., Paulusg. 16.

Naravnostne motoje v obzrti. Glasovir, gramofon, ploščit, pogaj. Vse vrste električnih stroškovnih ur.

Lovske puške vseh sestav, priznana delo prve vrste z najboljšim strelnim učinkom priporoča

Prva borovska orožnotovarniška družba

PETER WERNIG

družba z omejeno zavezo v Borovljah na Koroškem.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Brzojavni naslov: BAJEC, Ljubljana.

ANT. BAJEC

..... cvetlični salon

Ljubljana, Pod Trančo št. 2.

Velika zaloga suhih vencev

Izdelovanje šopkov in vencev, trakov z napisi itd.

Zunanja naročila izvršuje točno.

Vrtnarija je na Tržaški cesti.

Nekaj izborno ohranjenih

automobilov

vseh velikosti se ceno proda.

Moje ime jamči za solidno in dobro postrežbo. — Zavod za pravo automobilov in trgovina

Ing. JURIJ TMEJ, Dunaj XVII.,

Santergasse 13.

HOTEL EUROPA BLED

P. n. izletnikom na Bled in letoviščarjem se priporoča

Hotel „EUROPA“

2 minuti od železniške postaje Bled moderno prevrejen, 40 sob, kopelj, 2 veliki verandi s krasnim razgledom na blejsko jezero in planine, 2 salona, sobe z balakoni.

Zmerne cene!

Češka in dunajska izborna kuhinja. Češko in domače pivo.

Specialiteta:

::: Garantirano pristna vina :::

iz veletrgovine z vinom Rudolfa Kokalja v Kranju. Dolenska in bizeljska vina, ljutomerzan, pikerčan, istrska in dalmatinska vina oppolo in chianti v steklenicah i. t. d.

Na naročilo skupni obedi.

Preskrbijo se vozovi na vse kraje.

Hotel „EUROPA“

KINTA KOL

Priznana močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so
KINTA kolesa.
Najboljša jamstva. Ilustrovani
ceniki brezplačno.

K. Camernik
LJUBLJANA, Dunajska c. 9.
Special. trgovina s kolesi in posam. deli.
Popravljanje koles.

Oblastveno avtorizirani in zapriseženi

geometer Lisec
Ljubljana, Sodna ulica 3
prevzema vse zemljemerske
zadeve ter jih najhitreje
izvršuje po najnižji ceni.

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN
čevljarški mojster
V LJUBLJANI
— Sodnijska ulica št. 3 —
Dobe se tudi izgotovljena obuvala.
izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

Oblastveno avtorizirano in sodno
zapriseženi

inženir Ig. Stembor
Ljubljana, Šubiceva ulica 5.
Prevzema stavbna vodstva, oddaja
strokovna mnenja, izvršuje vsa v
stavbno stroko spadajoča načrta, kakor
n. pr. za visoke stavbe, vodovode,
kanalizacije, ceste, regulacije, parce-
lacije itd.

**Christofov učni
zavod v Ljubljani**
Sodna ulica št. 2

vpisuje celi julij vsak
dan od 12. do 3. ure po-
poldne. — Sprejmete
se doe reoni gojenki
brezplačno; dotične
prošnje vložiti je pri
vodstvu najpozneje do
15. julija 1911.

LOKAL

v obsegu 5 × 6 1/2 m na zelo promet-
nem kraju v Ljubljani se odda s
1. avgustom eventuelno tudi z opravo,
pripraven je za vsako trgovino, ali pi-
sarno. Istotam se odda lep hlev za 2
konja, šupi in skladišče. Naslov pove
„Prva anončna pisarna“.

L. J. Fröhlich
sobni slikar in plesarski mojster, dekora-
cije, napisi in cerkveno slikarstvo
Ljubljana, Hrenova ulica 17.
Poštno-branilnični račun št. 67.626.

Okasion nakup.

- K 8—** Jaket obleka iz čiste volne za
gospode.
- K 6—** lepa bluza, ali krilo iz blaga,
ali kostum za dame.
- K 4—** obleka iz blaga ali platna za
otroke.
- K 2—** Pralna obleka za otroke klobuk
ali slamnik za gospode ali dečke.

„Angleško skladišče oblek“

O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

1860 Ustanovljeno 1860

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7.
Predtiskarija, Risarski atelije.
Plisiranje. Kufriranje. Montiranje.
Tamburiranje in vezenje na roko.

**Največja zaloga ženskih ročnih del
in vsakovrstnega materijala.**

„Jutro“ se prodaja v Trstu
po 6 vinarjev

v naslednjih tobakarnah:

Becher , ulica Stadion,	Cechimi , ulica dell' Istra,
Trevisan , ulica Fontana,	Bruna , ulica del Rivo,
Pipan , ulica Fabra,	Bubnič , ulica Sette Fontane
Bevk , trg Goldoni,	Gramaticopulo , ul. Barriera,
Vovk , ulica Carducci,	Spöder , ulica Barriera,
Stanič , ulica Molinpiccolo,	Lavrenčič , Vojašnični trg.
Sekovar , Vojašnični trg,	Benusi , Greta,
Hrast , Poštni trg,	Kichel , Rojan,
Možt , ulica Miramar,	Bajc , ulica Geppa,
Magolo , ulica Belvedere,	Luzatto , ulica Acquedotto.
Geržina , Rojan,	Segulin , ulica Industria,
Raunacher , Campo Marzio,	Železnik , Sv. Ivan,
Bruna , SS. Martiri,	Lug , ulica S. Lucia,
Ercigoj , ulica Massimiliana,	Zidar , Sv. M. Magdalena,
Rončelj , ulica S. Marco,	Hreščak , ulica Belvedere.

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade. — Tiskarna sprejema vsa v ti-
skarsko in litografsko stroko spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov.

Lastno založništvo.
Muzikalije.

Telefonska št. 118.

Najmodernejše črke.
Litografije.

Poštne hranilnice št. 76307.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Vsa čisti dobiček se razdeljuje zavarov-
ancem; dosedaj se ga je izplačalo
K 2.495.719.

„S L A V I J A“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi.
Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.800-58.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa poljanila daje:
Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.
Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarim, škodam po najnižjih cenah.
Zavaruje proti tatvinam, razbitju ogledal
in okenskih plošč.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder postuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podporo v narodne in obnovele
namene.

Del. glavnica: **Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.** Rez. fond nad: K 610.000.

Stritarjeva ulica št. 9.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.
Sprejema vloge na knjižice in na tokoci račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4 1/2 %.

„JUTRO“ se prodaja v Ljubljani po 6 vinarjev v naslednjih tobakarnah:

Južni kolodvor, na peronu.
Državni kolodvor.
Blaž, Dunajska cesta.
Sever, Krakovski nasip.
Pichler, Kongresni trg.
Češark, Selenburgova ulica.
Dolenec, Prešernova ulica.
Fuchs, Marije Terezije cesta.
Mrzlikar, Sodna ulica.
Šubio, Miklošičeva cesta.
Zupančič, Kolodvorska ulica.
Pirnat, Kolodvorska ulica.
Šenk, Resljeva cesta.
Kotnik, Šiška.
Tivolli, na žel. prel. pri Nar. domu.
Košir, Hišlerjeva ulica.
Stilene, Valvazorjev trg.
Sušnik, Rimska cesta.
Ušeničnik, Židovska ulica.
Kleustein, Jurčičev trg.

Wislak, Gosposka ulica.
Kustrin, Breg.
Tenente, Građaška ulica.
Velkayrh, Sv. Jakoba trg.
Šitar, Florjanska ulica.
Blaznik, Stari trg.
Nagode Mestni trg.
Kanc, Sv. Petra cesta.
Trešo, Sv. Petra cesta.
Kušar, Sv. Petra cesta.
Podboj, Sv. Petra cesta.
Elsner, Kopitarjeva ulica.
Blizjak, Bohoričeva ulica.
Remžgar, Zelena jama.
Sveteč, Zaloška cesta.
Jamšek, Tržaška cesta.
Štravs, Škofja ulica.
Likar, Glince.
Sterkovič, Dunajska cesta.
Klančnik, Tržaška cesta.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17
priporoča svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Telefon interurban št. 129.

Valjčni mlin v Domžalah
I. BONČAR, LJUBLJANA
Centralna pisarna in skladišče: Poljanska c. 19.
Priporoča pšenično moko izvršne kakovosti
kakor tudi otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici:
Gruden & Co., Ston trg št. 9.